

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobce: V.D.D.**, nar. ..., bytem ..., *zastoupeného: Mgr. Petr Václavek, advokát, sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.1.2018 č. j. OAM-592/ZA-ZA11-HA12-2017,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“).

Žalobce v žalobě tvrdil porušení § 23c písm. c) zákona o azylu, neboť správní orgán nevycházel při rozhodování z dostatečně aktuálních informací. Zprávy mezinárodních organizací byly podle žalobce ke dni vydání rozhodnutí již rok staré. Správním orgánům je z úřední činnosti známo, že k aktualizaci informací dochází jednou ročně. Za této situace měl správní orgán podle žalobce, buď s vydáním rozhodnutí posečkat do doby, kdy bude mít aktualizované zprávy o zemi původu k dispozici, nebo si měl aktuální informace obstarat z jiných zdrojů. V průběhu roku 2017 totiž přicházely z Vietnamu značně znepokojující informace o zhoršování stavu lidských práv. Informace, z nichž správní orgán vycházel, nelze považovat za dostatečně aktuální pro zjištění stavu v souladu s § 3 správního řádu (dále jen „**s.ř.**“). Žalobce dále namítal ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu,

že má odůvodněný strach z pronásledování. Žalobce měl zato, že správní orgán nerozhodoval v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „*NSS*“) ze dne 26.3.2008 sp.zn. 2Azs 71/2006, podle něhož *„přiměřená pravděpodobnost je dána, bývá-li takový důsledek v případech obdobných případů žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane.“*. Podle žalobce správní orgán vychýlil důkazní břemeno velmi výrazně v neprospěch žalobce. Ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný podle žalobce rovněž pochybil, neboť žalobce z území České republiky (dále jen „*ČR*“) žije svou rodinu žijící ve Vietnamu. Podle žalobce správní orgán nedostatečně podložil své tvrzení, že žalobci nehrozí při návratu do vlasti po neúspěšném pokusu získat mezinárodní ochranu trest odnětí svobody. Zejména nelze podle žalobce tento závěr dovozovat z toho, že žalobce v minulosti do země původu bez problému cestoval, neboť to bylo ještě předtím, než požádal o udělení mezinárodní ochrany.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace jeho pobytu v ČR, neboť žalobce pozbyl pobytové oprávnění, o které přišel vlastním přičiněním. V ČR si přeje nadále žít, pracovat a vydělávat peníze. Návrat do země původu odmítá kvůli dluhu ve vlasti a současně se obává případného protiprávního jednání věřitelů. Další jeho obava plyne z absence pracovního uplatnění ve vlasti. V případě žalobce správní orgán zjistil dostatečně skutečný stav věci. Vycházel především z jeho výpovědi, z informací z cizineckého informačního systému a dále ze shromážděných informací o zemi původu. Skutečnost, že žalobce hodlá na českém území legalizovat svůj pobyt, nezakládá relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. V této souvislosti správní orgán poukázal na to, že žalobce měl svoji pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoliv prostřednictvím řízení o udělení mezinárodní ochrany. Pro účely legalizace pobytu v ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně neřadí. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Žalovaný v napadeném rozhodnutí srozumitelně zdůvodnil, na základě jakých podkladů a důvodů neshledává žalobce splnění důvodů hodných zvláštního zřetele ve smyslu §14 zákona o azylu. Po posouzení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, po posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a aktuálních informačních pramenů, nedospěl správní orgán k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.

Součástí správního spisu je Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 25.7.2016, v němž žalobce uvedl, že je ženatý, jeho rodinní příslušníci žijí ve Vietnamu, a to manželka a děti. Do ČR vstoupil letecky v březnu 2015 a předchozí pobyt v ČR měl již od března 2009. Jako důvod žádosti uvedl, že mu někdo pomáhal s daňovým přiznáním, ale špatně, proto nemohl mít prodloužený dlouhodobý pobyt, dostával pouze překlenovací štítky na dva až tři měsíce. Udělal zkoušku z českého jazyka, aby mohl požádat o trvalý pobyt. Zapomněl si však prodloužit dlouhodobý pobyt, žádost podal po termínu, a proto mu nemohl být prodloužen.

V rámci pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu téhož dne žalobce doplnil, že jediným důvodem opuštění jeho vlasti a přicestování do ČR bylo řešení finanční situace ve Vietnamu. V ČR měl dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, o který přišel v květnu 2017. Následně mu advokát poradil, že jediná cesta je prostřednictvím žádosti o udělení azylu. Žalobce uvedl, že je zde dlouho a chce zde za každou cenu být. Potřebuje vydělat peníze,

protože má velký dluh a potřebuje uživit rodinu. V ČR vydělal nějaké peníze a poslal je manželce na splacení části dluhu. Pořídil jí také ve Vietnamu malý obchůdek, ale ona zkrachovala. Žalobce si zde zvykl a vidí jasně, že zde může vydělávat peníze. O pobyt přišel, protože ho zapomněl prodloužit. Pokud by musel vycestovat z ČR, neměl by šanci ve Vietnamu vydělávat peníze. Pokud chcete ve Vietnamu práci, potřebujete peníze, bez nich to nejde. Jeho rodina je na něm zcela závislá. Kromě něho nikdo nemá možnost vydělávat peníze. Žalobce uváděl, že dostal zrušení pobytu, a tudíž by už neměl šanci se dostat do ČR. Ve Vietnamu dluží příbuzným a kamarádům. Jsou to dobří lidé, kteří mu pomohli, a je jeho povinností jim to vrátit. Jde zhruba o 300.000,-Kč. Dále uvedl, že se obává, že pokud by částku nezaplatil, přijdou mu sebrat střechu nad hlavou, event. by mu vyhrožovali zabitím. Není možné se ve vlasti obrátit na někoho o pomoc, protože jsou považováni za podvodníky, tak jim ani zákon nepomůže, protože si to zavinili sami. Problémy se státními orgány v zemi původu nikdy neměl. Nejvíce se obává při návratu toho, že by neměl co dělat a neměl by z čeho splácet dluhy. V ČR nejprve pracoval ve stavebnictví, pak prodával potraviny. Od roku 2009 dvakrát navštívil svoji vlast, žádné problémy v tuto dobu neměl.

Správní orgán opatřil zprávy o zemi původu, a to Výroční zprávu Freedom House z ledna 2017, Výroční zprávu Amnesty International z 22.2.2017, Výroční zprávu Human Rights Watch z 12.1.2017, Zprávu Mezinárodní organizace pro migraci z května 2016, Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 26.5.2015 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti. Žalobce byl vyzván k seznámení se s podklady k rozhodnutí, nicméně se k tomuto nedostavil.

V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný nedospěl k závěru, že žalobce by mohl ve vlasti pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo při návratu do vlasti. Žádné takové potíže žalobce neuvedl. Žalobce disponoval od roku 2009 povolením k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání v ČR, o něž přišel vlastní vinou, když nepožádal o prodloužení v zákonné lhůtě. V květnu 2017 mu bylo pobytové povolení zrušeno a byl mu vydán výjezdní příkaz, dle něho měl z území ČR vycestovat do 20.7.2017. Nevystoupal, protože zde chce nadále žít, vydělávat, a proto žádá o udělení mezinárodní ochrany. Návrat do Vietnamu odmítá i z důvodu tamního dluhu a obává se možného protiprávního jednání. Dle žalovaného žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z ČR. Hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace pobytu v ČR, přičemž důvody pro udělení azylu v § 12 písm. b) zákona o azylu jsou jednoznačně vymezeny. Žalobci bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání na území ČR. O povolení žalobce přišel v důsledku vlastního zavinění. Žadatel je plně právně způsobilou osobou a za své činy je odpovědný a měl by být připraven za své jednání nést následky. Také skutečnost, že si tímto správním řízením hodlá legalizovat další pobyt, nezakládá relevantní důvod pro udělení azylu. Žalovaný poukázal na rozsudek NSS ze dne 22.1.2004 sp.zn. 5Azs 37/2003, podle kterého poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu v ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců, které jsou upraveny v zákoně č. 326/1999 Sb. Dále žalovaný poukázal na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005 sp. zn. 7Azs 187/2004, podle kterého azylové řízení je prostředkem ochrany příslušníkům cizích států, kteří jsou v zemi původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona, nebo mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu v ČR, či jako možnost získat zde pracovní povolení. V dané věci dle žalovaného měl žalobce řešit svojí pobytovou situaci jinak, nikoliv prostřednictvím řízení o udělení mezinárodní ochrany. Tento specifický institut není možné zneužívat pro účely legalizace pobytu v ČR. V ustanovení § 12 zákona o azylu jsou důvody pro udělení

azyly taxativně vyjmenovány a snaha o legalizaci pobytu mezi ně nepatří. Žalobce také vyjadřoval obavy z případných praktik při vymáhání dlužné částky věřiteli. Po návratu do vlasti by nebyl schopen dluh splácet a obává se protiprávního jednání věřitelů, přestože mu dle jeho vyjádření půjčili jeho příbuzní a kamarádi. Na vietnamské státní orgány se dle svého vyjádření nemůže obrátit, protože byl označen za podvodníka, který nedostál svému závazku. Toto sdělení žalovaný považuje za hypotetické či spekulativní. Žalobce totiž opustil zemi původu v roce 2009 dobrovolně s jasným cílem podnikat v ČR, tzn. na základě svobodného rozhodnutí, nikoliv jako uprchlík. Cílem jeho odjezdu bylo zlepšení ekonomické situace. Za tím účelem získal v ČR povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Obavu žadatele vrátit se do vlasti kvůli obavám z praktik vymáhání dlužné částky ze strany soukromých osob není možné považovat za státní represii. Co se týče obav z protiprávního jednání věřitelů - soukromých osob, žalobce má v případě potřeby možnost obrátit se s žádostí o pomoc na státní domovské orgány, pokud by došlo k protiprávnímu jednání ze strany těchto osob. Pouze v případě, že by mu státní orgány pomoc neposkytly či odmítly, a po neúspěšném odvolání se k vyšším instancím těchto státních orgánů, je možné, aby se správní orgán dalším hodnocením vyjádření tohoto žadatele zabýval. V současné chvíli je toto vyjádření hodnoceno jako účelové s cílem vyvolat domněnku o důvodech azylově relevantních, neboť toto jednání dosud nenastalo. Obavu žadatele v tomto směru správní orgán shledal nyní neopodstatněnou. Ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka dle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a nejsou ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická situace a opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň určité osoby byla skrytě namířena proti určité národnosti, rasové nebo politické skupině. Žádné takové okolnosti zde zjištěny nebyly. Žalovaný připomněl, že žalobce nebude při návratu do vlasti osamocen, protože ve Vietnamu pobývá jeho matka, manželka a děti v jejich rodinném domě. K otázce humanitárního azylu správní orgán konstatoval, že se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je dospělou, zdravou, plně právně způsobilou a práce schopnou osobou. Ke zdravotnímu stavu uvedl, že je dobrý. Nadto žalovaný podotýká, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalobce se jeho udělení výslovně nedomáhal, a tento je udělován pouze za výjimečných situací v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 a bylo by zcela nehumánní azyl neudělit. V případě žalobce správní orgán takové skutečnosti hodné zvláštního zřetele neshledal. Správní orgán se zabýval i otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalovaný poukázal na Výroční zprávu Human Rights Watch za rok 2017, podle níž orgány ve Vietnamu omezovaly základní práva, včetně svobody projevu, zejména u blogerů a aktivistů za lidská práva, jejichž činnost byla považována za hrozbu vlády komunistické vládě. Omezování svobody pohybu je používáno k zabránění účasti blogerů a aktivistů na veřejných akcích. Z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 26.5.2015 č.j. 98851/2015-LPTP, vyplývá, že v případě občanů Vietnamu navracejících se po dlouhodobém pobytu v zahraničí zpět do vlasti je zcela zásadní rozlišení důvodů tohoto jejich pobytu. Ve Vietnamu je součástí státní politiky umožnit vycestování co nejširšímu kruhu obyvatel. Státní, fiskální a důchodová politika s těmito příjmy v zásadě počítá. V případě neúspěšných žadatelů může nastat problém na soukromoprávní rovině v případě, že se jedná o osobu, která se za účelem vycestování do zahraničí zadlužila a po návratu nebude schopna dluhy splácet. Způsoby vymáhání dlužných částek mohou být ve Vietnamu velmi nevybíravé. Rozlišování mezi riziky, které hrozí osobám patřícím mezi skutečné kritiky režimu, a riziky hrozící osobám, které ve skutečnosti nikdy podobnou aktivitu nevyvíjely, je naprosto zásadní. Žalobce podle žalovaného vycestoval z Vietnamu legálně, dvakrát se do vlasti beztrestně vrátil, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, ani se nijak v tomto

směru neangažoval. Potvrdil, že v době pobytu ve Vietnamu neměl žádné potíže se státní mocí. Podle správního orgánu státní vietnamské orgány nejevily o žalobce žádný zájem v době jeho odjezdu z vlasti a taktéž vzhledem ke skutečnosti, že žalobce není nijak aktivní v kritice režimu, nemá správní orgán důvod domnívat se, že by se státní orgány o jeho osobu zajímaly po návratu do vlasti.

Žalobu soud neshledal důvodnou.

Žalobce v žalobě tvrdil porušení § 23c písm. c) zákona o azylu, když podle jeho názoru správní orgán nevycházel z dostatečně aktuálních informací. Jak však sám žalobce připouští, jedná se o informace, které jsou vydávány jednou ročně, čili v době rozhodování správního orgánu byly použity poslední známé vydané zprávy o zemi původu.

Rozhodující pro posouzení azylově relevantních důvodů je vždy skutkové tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu. V žalobě žalobce ve vztahu k ust. § 12 zákona o azylu žádné konkrétní důvody neuváděl. Ve správním řízení žalobce uváděl důvody ekonomické a snahu o legalizaci pobytu a rovněž zcela nekonkrétní obavu z vyhrožování, kdyby nezaplatil dluhy v zemi původu. Žalobce v žalobě k tomu dále namítá, že v průběhu roku 2017 došlo ke zhoršení situace v oblasti lidských práv ve Vietnamu. V žalobě je toto tvrzení zcela nekonkrétní, není zřejmá žádná souvislost s konkrétním případem žalobce, tj. jakou konkrétní obavu z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu pociťuje, tudíž ani tato námitka nebyla shledána důvodnou.

V napadeném rozhodnutí správně žalovaný uvedl, že na žalobce se zprávy týkající se omezování v oblasti lidských práv, svobody pohybu a projevu v podstatě nevztahují, jelikož žalobce nebyl žádným aktivistou proti vietnamskému režimu. Naopak sám potvrdil, že jediným důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu v ČR je zlepšení jeho ekonomické situace a získání povolení k pobytu, což nejsou azylově relevantní důvody. Za této situace nelze konstatovat, že by došlo k porušení § 3 s.r. nedostatečně zjištěným skutkovým stavem. Rozhodujícím v daném směru je posouzení konkrétní situace žalobce, vychází se zejména z toho, co sám uvede, co považuje za relevantní ve vztahu ke své žádosti. Ve vztahu k tvrzení žalobce správní orgán zjistil skutkový stav dostatečně a bez důvodných pochybností.

Pokud jde o tvrzení, že žalobci měl být udělen humanitární azyl, neboť žalobce žije z ČR svoji rodinu ve Vietnamu, soud v tomto směru poukazuje na omezený soudní přezkum možností udělení humanitárního azylu, a současně soud konstatuje, že napadené rozhodnutí je odůvodněno ve vztahu k humanitárnímu azylu dostatečným způsobem a je přezkoumatelné. Je z něho seznatelné, na základě jakých úvah dospěl správní orgán k závěru, že u žalobce nebyly shledány zvláštní důvody zřetele hodné. Správní orgán nepochybil neudělením azylu z humanitárních důvodů, když žalobce tvrdil jako jediný důvod pro udělení tohoto druhu azylu, že žije z příjmů v ČR svoji rodinu ve Vietnamu, neboť nepochybně toto nemůže být důvodem zvláštního zřetele hodným ve smyslu § 14 zákona o azylu.

Pokud jde o námitku v závěru žaloby, že občanům Vietnamu hrozí při návratu do vlasti, při neúspěšném pokusu získat v jiné zemi mezinárodní ochranu, trest odnětí svobody, a že správní orgán nedostatečně podložil tvrzení, že takové nebezpečí žalobci nehrozí, soud má za to, že naopak žalovaný své závěry o neopodstatněnosti obav žalobce prokázal dostatečně, právě na základě opatřených zpráv o zemi původu. Žalovaný se obavami žalobce v souvislosti s návratem do vlasti dostatečně zabýval v napadeném rozhodnutí. Žalovaný podrobně na základě těchto zpráv vysvětlil, že důvodné obavy z návratu do Vietnamu mohou v zásadě

pociťovat jen aktivisté proti tamějšímu režimu, k nimž žalobce podle svých vyjádření nepatřil. Žalovaný neshledal důvodnou obavu žalobce z návratu do vlasti rovněž na základě toho, že žalobce nikdy neměl problémy při cestování do země původu ani při vycestování a státní orgány země původu se o něj v podstatě nezajímají.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 7. května 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně